

CHOTĚŠOV

PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY V SOUVISLOSTECH

A) Dopln.

Chotěšov je poprvé zmiňován již roku **1115** (MCXV). V této době vládne v Čechách kníže Vladislav I., syn **Vratislava II.**, prvního českého krále, který získal tento titul v roce **1085** (MLXXXV). Vladislav I. je otcem **Vladislava II.**, druhého českého krále, který se jím stal v roce **1158** (MCLVIII).

B) Za co tito dva panovníci královský titul získali?

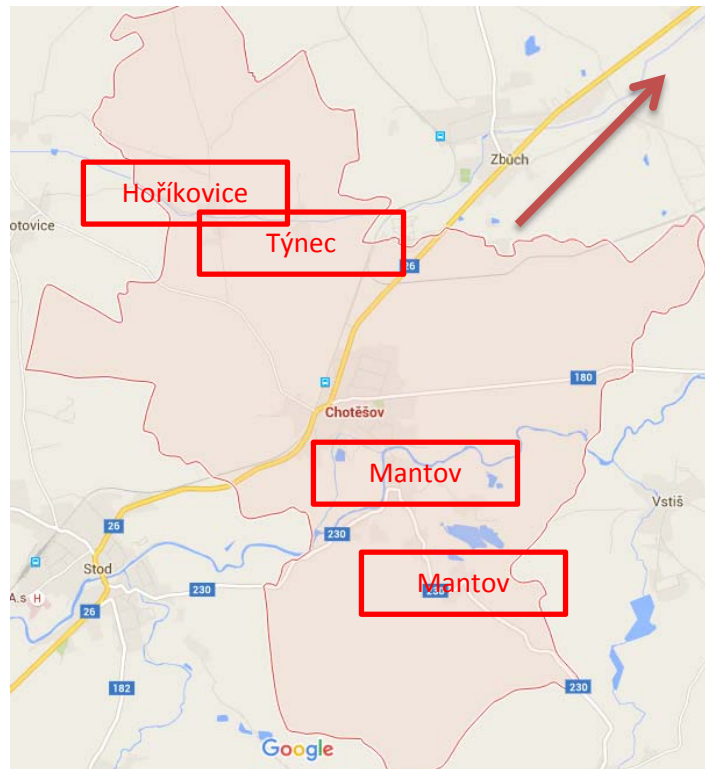
- **Vratislav II. se ve sporu mezi papežem a císařem o vládu postavil na stranu císaře Jindřicha IV.**
- **Vladislav II. jej získal za pomoc císaři Fridrichu I. Barbarossovi při jeho tažení do Itálie.**

C) Který panovník získal dědičný královský titul?

Přemysl Otakar I.

MAPA

- A) **Chotěšov se rozkládá asi 18 km jihozápadně od Plzně. Zakresli do mapy šipku od Chotěšova směrem, kterým bychom našli Plzeň, kdyby mapa zahrnovala i toto území.**
- B) **Pod správní území Chotěšova patří také Mantov, Losina, Hoříkovice a Týnec. Zakresli je do mapy.**

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Architekt, stavitel, malíř a restaurátor František Xaver Margold se narodil v Chotěšově v roce 1887 (MDCCCLXXXVII). Jeho životním dílem byla dostavba pražského Chrámu sv. Víta. Později byl pověřen rekonstrukcí Karolina.

- A) S kterým panovníkem jsou spojeny obě dvě stavby? Jak jsou s ním spojeny?
Karel IV., chrám sv. Víta založil, Karolinu je po něm pojmenováno
- B) Stavba Chrámu sv. Víta byla dokončena v roce 1929 (MCMXXIX) k tisíciletému výročí úmrtí které osobnosti?
sv. Václava
- C) O jakou stavbu se jedná v případě Karolina?
- kolej
  - knihovna
  - gymnázium
- D) Se kterou významnou institucí je spojeno Karolinum?
s pražskou univerzitou

V chotěšovském klášteře, který po roce 1945 sloužil jako kasárna, absolvoval od roku 1963 část své základní vojenské služby slavný písničkář, básník, novinář a hlavní představitel československého protikomunistického protestsongu.

A) **Jak se jmenoval?** Karel Kryl

B) **Jak se jmenuje jedna z jeho nejznámějších písní?**

- Malčik
- **Bratříčku, zavírej vrátka**
- David a Goliáš

POVĚST O JEPTIŠCE

K Chotěšovskému klášteru se váží pověsti o jeptišce, které byla velmi přísně potrestána.

Proč a jak byla potrestána? Vyprávěj jednu z těchto pověstí.

Jeptiška byla podle pověstí zazděná. Tento krutý trest si údajně vysloužila proto, že neuposlechla svou představenou. Jiná verze vypravuje, že mezi chotěšovským a kladrubským klášterem byla spojovací chodba a že v ní se tato jeptiška tajně scházela s mnichem, na což se přišlo, a proto byla zazděna.

KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE

Kostel Narození Panny Marie je jako farní zmiňován již roku **1366 (1)**. V roce **1672 (2)** byla přistavěna nová věž namísto staré. Po dvou letech se zřítily, poškodila kostelní klenbu, sakristii a oltář sv. Kateřiny. Pádem se rozbily i tři zvony. Poté byl kostel opraven. V roce **1690 (3)** byla věž poškozena požárem. V letech **1745–1747 (4)** byl objekt upraven ve stylu pozdního baroka. Roku **1900 (5)** byly provedeny novobarokní úpravy.

A) **Data z textu napiš římskými číslicemi a u každého letopočtu urči, o které století se jedná.**

- 1) MCCCLXVI, 14. stol.
- 2) MDCLXXII, 17. stol.
- 3) MDCXC, 17. stol.
- 4) MDCCXLV-MDCCXLVII, 18. stol.
- 5) MCM, 20. stol.

B) **Ve kterém roce se zřítily věž kostela?** 1674

C) **K čemu sloužila ta část kostela, kterou věž poškodila?**

- bylo to tzv. kněžiště, část vyhrazená pouze kněžím
- bylo to vyvýšené a oddělené místo k modlitbě v kostele, obvykle se zvláštním vchodem
- **byla to místnost k uchování předmětů užívaných při bohoslužbě a bohoslužebných rouch kněží i ministrantů**

KLÁŠTER PREMONSTRÁTEK (Č. P. 1)

A) **Doplň.**

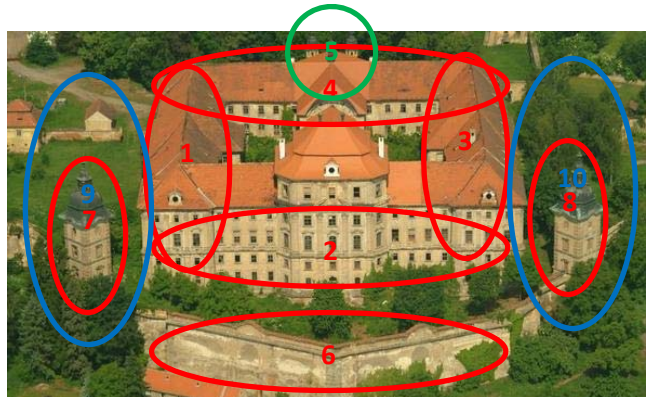
Kláster v Chotěšově byl založen Hroznatou Tepelským mezi lety 1202–1210 (MCCII–MCCX) pro řeholnice premonstrátského řádu. V této době u nás vládl Přemysl Otakar I., který získal dědičný titul krále. Ten mu potvrdil císař Fridrich II. listinou Zlatá bula sicilská roku 1212. První probošti kláštera byli z kláštera v Teplé. Kolem roku 1393 (MCCCXCIII) se stal proboštem Sulek z Hrádku, jenž byl příznivcem krále Václava IV., syna Otce vlasti. Než klášter v roce 1421 (MCDXXI), tedy v době husitských válek, obsadil vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, stačilo osazenstvo uprchnout do Plzně. V letech 1614–1616 (MDCXIV–MDCXVI) bylo postaveno proboštví. Na počátku třicetileté války roku 1618 (MDCXVIII) k Chotěšovu přitáhlo vojsko Arnošta Mansfeldu. Představený kláštera opat nechal převézt klášterní poklad i s archivem do Plzně. Ta ovšem Mansfeldovým vojákům podlehla a opat musel složit výkupné a ukrytý poklad vydat. O dva roky později, tedy v roce 1620 bylo klášterní panství rozprodáváno, ale po zásahu Ferdinanda II., který nechal popravit 27 českých pánů, byly statky klášteru postupně vráceny. Roku 1638 (MDCXXXVIII) započala stavba nového konventu a v roce 1737 (MDCCXXXVII) byla zahájena výstavba dalšího nového konventu. Roku 1782 (MDCCLXXXII) byl klášter zrušen na základě dekretu císaře Josefa II., jehož matka Marie Terezie panovala díky Pragmatické sankci.

B) Ve kterém slohu je stavba postavená?

v barokním

C) Podle textu vyznač na fotografii jednotlivé části budovy konventu.

Monumentální čtyřkřídlá budova (1, 2, 3, 4) klášterního konventu dominuje obci i okolí. K severnímu průčelí byl přistavěn novogotický kostel Srdce Páně (5). Před hlavním průčelím konventu je mohutná tarasní zeď (6) osazená věžemi (7, 8). Plochy před bočními průčelími byly využity jako zahrady s ambity (9, 10).

D) K čemu v klášteře slouží budova konventu?

- Je to sídlo preláta, například obydlí opata v klášteře.
- Je to sakrální stavba, která slouží k modlitbám a bohoslužbě.
- Je to budova uvnitř kláštera, v níž řádová komunita přebývá nebo se schází.

E) Které další řády kromě premonstrátů znáš? (Jmenuj alespoň 2.)

dominikánský, františkánský

DROBNÉ PAMÁTKY

Přiřaď k fotografiím památek správné názvy (některé názvy použiješ vícekrát, některé nepoužiješ vůbec).

výklenková kaple   socha sv. Jana Nepomuckého
sloup se sochou Panny Marie Immaculaty

socha sv. Václava   Boží muka

socha sv. Jana Nepomuckého

sloup se sochou Panny Marie Immaculaty

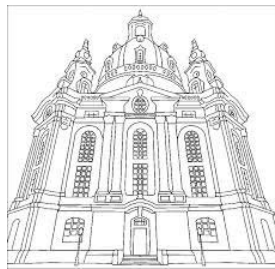
Boží muka

PIVOVAR (Č. P. 53)

Pod klášterním areálem se nachází velká budova někdejšího pivovaru. Jedná se o rozsáhlý komplex se stavbami, které se různí dobou vzniku i stavebním pojetím. Na základě obrázků urči, o která stavební pojetí (styly) se jednalo. Zároveň je také očíslej od nejstaršího po nejmladší.

renesance (2)

baroko (3)

gotika (1)